

cerede Medlem kunde slet ikke forstaa, hvad Eneret var, og hvad den gik ud paa. Maa jeg oplæse vedkommende Bestemmelse paa en noget anden Maade, end den staar i § 1, saa tror jeg, det ærede Medlem vil se, hvad Eneretten gaar ud paa — jeg forforkter det noget og sætter Ordene noget om. Den gaar ud paa, at Indenrigsministeren — eller Trafikministeren, det er foreløbig Synonymet, det er jo kun en foreløbig Adskillelse, og naar der staar Indenrigsministeren om de Forhold, der foreløbig ere underlagte mig, skal det læses som Trafikministeren — kan under visse Forhold, som jeg ikke her skal komme ind paa, meddele Eneret til med Heste — eller Maskinkraft — at drive Sporvognskørsel i offentlige Bader og Veje. Det er det, Eneretten gaar ud paa og ikke paa andet. For at komme til at drive denne Sporvognskørsel paa offentlige Bader og Veje maa selvfølgelig vedkommende, som ønskede denne Ret, nedlægge Spor i disse Bader og Veje, og saa have de Eneret til at befærde dem paa den Maade med Sporvogne mod Betaling af Passagererne. (Det. Hansen: Det staar det ikke!) Ja, men det følger af sig selv. At i øvrigt andre Vogne kunne komme til at køre paa saadanne Spor, det følger jo af, at de ere lagte paa offentlige Bader og Veje, men paa den anden Side skulle de vige til Side for Sporvognene, da Sporet jo tilhører dem, der have Eneret. Altsaa den Eneret, der er Tale om, gaar ud paa at drive Sporvognskørsel paa offentlige Bader og Veje, og andet ikke, og det, synes jeg, ikke er saa grumme uforstaaeligt; at der staar Koncession kombineret med et andet Ord, indrømmer jeg, men det kan let omredigeres.

S. Bederfen: Jeg forstaa særdeles vel det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Det. Hansen), naar han taler om at lægge i Ministerens Haand den Bemyndigelse, som tilføjtes lagt i hans Haand ved Vædringsforslaget under Nr. 12. Det ærede Medlem sagde rigtig nok, at han ikke ventede, at den nuværende Minister vilde opgibe Statens Ret fuldstændig over for Selskabet. Men det forekommer mig, at det ærede Medlem havde al Grund til at sige det modsatte, thi efter den Maade, hvorpaa den højtærede Minister har taget Stillingen, og efter den Betydning, han tillægger Statens Ret, den Værdi, han regner den for, maa jeg for mit Vedkommende i hvert Fald forudsætte, at hvis Ministeren faar den Bemyndigelse, som er ham tilkænt i Vædringsforslaget under Nr. 12, vil han benytte det paa den Maade, at Staten faar ingen Ting. Jeg

forstaa godt, at det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds er mod at lægge denne Afgørelse i Ministerens Haand, men saa forstaa jeg oprigtig slet ikke, hvorledes det samme ærede Medlem kan anbefale Vædringsforslaget under Nr. 13, thi det lægger jo ogsaa Afgørelsen i Ministerens Haand. Det lægger i Ministerens Haand at forhandle med vedkommende Kommune om, hvor meget Staten skal have, og hvor meget Kommunen skal have, og først derefter skal det gaa over til Kommunen. Men er den ærede Ministers Standpunkt dette, at Staten egentlig ikke bør have noget, fordi Netten ikke er noget værd for Staten, saa tør man vist ogsaa gaa ud fra, at ved en Forhandling mellem Staten og Kommunen om, hvad Staten skal have, vil Resultatet blive, at det, Staten skal have, bliver lig Null. I hvert Fald ligger Bemyndigelsen lige saa godt i det ene Forslag som i det andet; der er kun den Forskel, at i det ene Tilfælde kan man være saa temmelig sikker paa, at Aktionærerne beholde det hele, og i det andet Tilfælde kan man gaa ud fra, at Fordelen vil væsentlig tilfalde Kjøbenhavns Kommune. Men Staten vil i begge Tilfælde ingen Ting faa.

Lige over for den ærede Ordfører (Sehested), der er saa meget imod, at Staten skulde have fuld Erstatning, og sagde, at der derimod kunde have været Tale om at gaa den Vej, naar man havde nøjedes med et billigt Vederlag eller saa, skal jeg bemærke, at det staar ikke i Vædringsforslaget, at Staten skal have fuld Erstatning. Der staar jo i Nr. 11, at Staten skal have, hvad den kunde indvinde ved at overtage Anlægget og enten selv drive det eller lade det drive af andre. Man kan nu gaa ud fra, at naar en Mand eller et Selskab vilde forpagte et saadant Anlæg, vilde de ogsaa betinge sig at tjene deres Del deraf, og Staten vilde altsaa, hvis dette Forslag gennemføres, ikke faa mere, end der paa regnes at blive ydet i Forpagtningssagift af Anlægget, efter at Staten først har kompletteret det i det Omfang, som nu er blevet nødvendigt.

Der er talt om Udtrykket „det hele Anlæg“, og den højtærede Minister gør saa stærkt som muligt gældende, at ved „det hele Anlæg“ kan ikke godt forstås synderlig mere end Skinnerne. Det forekommer mig dog, at hvis der ikke kan forstås mere derved end Skinner, saa bliver Udtrykket „hele“ i den Forbindelse ret meningsløst. Jeg har undersøgt den gamle Forhandling fra Refererne for at se, om der skulde være en nærmere Forklaring af „det hele.“ Det er der ikke, de have allesammen den Gang